

Why Tzedaka Isn't Just Charity

Unlocking the Jewish Principles of Giving

Charity - the voluntary giving of help, typically in the form of money, to those in need.

(1) דברים פרשת ראה פרק יג

(ה) אַתָּה יִקְנֶה אֱלֹהֶיכֶם תִּלְכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ וְאֶת מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ וּבְקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וְבוֹ תִדְבָּקוּ:

You shall follow the Lord, your God, fear Him, keep His commandments, heed His voice, worship Him, and cleave to Him.

(2) תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יד עמוד א

ואמר רבי חמא ברבי חנינא, מאי דכתיב: אחרי ה' אלהיכם תלכו? וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה? והלא כבר נאמר: דכי ה' אלהיך אש אוכלה הוא! אלא להלך אחר מדותיו של הקב"ה, מה הוא מלביש ערומים, דכתיב: ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, אף אתה הלבש ערומים; הקב"ה ביקר חולים, דכתיב: וירא אליו ה' באלוני ממרא, אף אתה בקר חולים; הקב"ה ניחם אבלים, דכתיב: ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו, אף אתה נחם אבלים; הקב"ה קבר מתים, דכתיב: ויקבר אותו בגיא, אף אתה קבור מתים.

R. Hama son of R. Hanina further said: What means the text: Ye shall walk after the Lord your God? Is it, then, possible for a human being to walk after the Shechinah; for has it not been said: For the Lord thy God is a devouring fire? But [the meaning is] to walk after the attributes of the Holy One, blessed be He. As He clothes the naked, for it is written: And the Lord God made for Adam and for his wife coats of skin, and clothed them, so do thou also clothe the naked. The Holy One, blessed be He, visited the sick, for it is written: And the Lord appeared unto him by the oaks of Mamre, so do thou also visit the sick. The Holy One, blessed be He, comforted mourners, for it is written: And it came to pass after the death of Abraham, that God blessed Isaac his son, so do thou also comfort mourners. The Holy one, blessed be He, buried the dead, for it is written: And He buried him in the valley, so do thou also bury the dead

How Much and For What?

(3) שולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רמט סעיף א

א [שיעור נתינתה, אם ידו משגת יתן א כפי צורך העניים. ואם אין ידו משגת כל כך, יתן עד חומש נכסיו, מצוה מן המובחר; ב] ואחד מעשרה, מדה בינונית; פחות מכאן, עין רעה. ב ג] וחומש זה שאמר, שנה ראשונה מהקרן, מכאן ואילך חומש (א) שהרויח בכל שנה. הגה: {א} ואל יבזבז אדם יותר מחומש, שלא יצטרך לבריות. (ב"י בשם הגמרא פ' נערה שנתפתתה) ודוקא כל ימי חייו, אבל בשעת מותו יכול אדם ליתן צדקה כל מה שירצה (ג"ז שם פ' מציאת האשה ומייתי לה רי"ף ורא"ש ור"ן ומרדכי). ג ד] ואין לעשות ממעשר שלו דבר (ב) מצוה, כגון גרות לבית הכנסת או שאר דבר מצוה, <א> רק יתנו לעניים. (מהרי"ל הל' ראש השנה).

The amount of charity one should give is as follows: if one can but afford, let him give as much as is needed.

Under ordinary circumstances, a fifth of one's property is most laudable. To give one-tenth is the average disposition. But to give less than one-tenth is miserly. When the Rabbis said a "fifth" they meant a fifth of the property the first year only and a fifth of the profits in succeeding years.

RMI.—But a man should not squander more than one-fifth to charity, so that he might not himself become a public charge. This refers only to his lifetime. Of course, at the time of death one may leave for charity as much as he pleases. And he shouldn't use his tithes for a mitzva such as candles for a shul. It should be given to the poor.

(4) שולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רנ

הגה: ג] ונראה דכל זה בגבאי צדקה, או רבים ביחד, א <א> אבל אין היחיד מחוייב ליתן לעני די מחסורו, אלא מודיע צערו לרבים, ואם אין רבים אצלו יתן היחיד, אם ידו משגת. (ב"י ודלא כמשמעות הטור, וכמו שנתבאר סימן רמ"ט).

RMI.—It appears that all this applies to Gabbaiim over public funds or to many doing charitable work together, but every individual is not bound to satisfy all the needs of a poor man who may chance to come his way. What he ought to do is to arouse public interest in a worthy case; but if he lives far from men, he should give what he can afford.

(5) ב"ח אורח חיים סימן תרצה

והנה לאשר לא יחדל אביון מקרב הארץ (דברים טו יא) ורבה העזובה מצוה להלק ולתת לכל אביון מתנה אחת כי כך כתבו הקדמונים והשכל גם כן יחייב אותו כי מי שיש לו מאה זהובים ליתן לעניים שגדול שכרו כשיחלקם למאה עניים מאשר יתן כל מאה זהובים לעני אחד או לשנים וג' כי זה שנתן למאה החיה מאה נפשות

(6) שולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רמט סעיף טז

כ] יש מי שאומר שמצות בית הכנסת עדיפה ממצות צדקה, ומצות צדקה לנערים ללמוד תורה או לחולים עניים, עדיף ממצות בית הכנסת. הגה: כא] מה שנוהגין לפסוק צדקה יב עבור מתים בשעת ג' הזכרת נשמות, מנהג ותיקון הוא <ה> ומהני לנשמותיהם. (רוקח סימן ר"ז).

There is an authority that holds that Synagogue is more important than charity, but that maintaining poor boys in the study of the Law or supporting sick poor people is more important than the maintenance of a Synagogue.

To Whom?

7) תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף לב עמוד א

משנה. פרק וטען, פרק וטען, אפילו ארבעה וחמישה פעמים - חייב, שנאמר אעזב תעזב. הלך וישב לו, ואמר: הואיל ועליך מצוה, אם רצונך לפרוק פרוק - פטור. שנאמר עמו. אם היה זקן או חולה - חייב.

IF ONE UNLOADS AND LOADS, UNLOADS AND LOADS, EVEN FOUR OR FIVE TIMES, HE IS [STILL] BOUND [TO DO IT AGAIN], BECAUSE IT IS WRITTEN, THOU SHALT SURELY HELP [WITH HIM]. IF HE [THE OWNER OF THE ANIMAL] WENT, SAT DOWN AND SAID [TO THE PASSER-BY], 'SINCE THE OBLIGATION RESTS UPON YOU, IF YOU DESIRE TO UNLOAD, UNLOAD.' HE [THE PASSER-BY] IS EXEMPT, BECAUSE IT IS SAID, 'WITH HIM'; YET IF HE [THE OWNER] WAS OLD OR INFIRM HE IS BOUND [TO DO IT HIMSELF].

8) כלי יקר שמות פרשת משפטים פרק כג

מכאן תשובה על מקצת עניים בני עמינו המטילים את עצמם על הציבור ואינן רוצים לעשות בשום מלאכה אף אם בידם לעשות באיזו מלאכה או איזה דבר אחר אשר בו יכולין להביא שבר רעבון ביתם, וקוראים תגר אם אין נותנים להם די מחסורם, כי דבר זה לא צוה ה' כי אם עזוב תעזוב עמו הקם תקים עמו כי העני יעשה כל אשר ימצא בכוחו לעשות ואם בכל זה לא תשיג ידו, אז חייב כל איש מישראל לסעדו ולחזקו וליתן לו די מחסורו אשר יחסר לו, ועזוב תעזוב אפילו עד מאה פעמים:

9) שולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רנא סעיף ג

הנותן לבניו ובנותיו הגדולים, ד שאינו חייב במזונותיהם, כדי ללמד את הבנים תורה ולהנהיג הבנות בדרך ישרה, ג] וכן הנותן מתנות ה לאביו והם צריכים להם, הרי זה בכלל צדקה. ד] ולא עוד אלא שצריך להקדימו לאחרים. ואפילו אינו בנו ולא אביו, אלא (ב) קרובו, צריך להקדימו לכל אדם. ואחיו מאביו, קודם לאחיו מאמו. ועניי ביתו קודמין לעניי עירו, ועניי עירו ו קודמין לעניי (ג) עיר אחרת (כ"מ בסמ"ג וסמ"ק וטור). הגה: ה] והקבועים בעיר קרויים עניי העיר, <ב> והם קודמין לעניים אחרים הבאים לשם ממקומות אחרים (טור דלא כר"י בר ברוך). ד] ויושבי ארץ ישראל קודמין ליושבי חוצה לארץ. הגה: ו] פרנסת עצמו קודמת לכל אדם, ואינו חייב לתת צדקה עד שיהיה לו פרנסתו ואח"כ יקדים פרנסת אביו ואמו, אם הם עניים, והם קודמים לפרנסת בניו. ואחר כך בניו, ז והם קודמים לאחיו, והם קודמים לשאר קרובים, והקרובים קודמים לשכיניו, ושכיניו לאנשי עירו, ואנשי עירו לעיר אחרת. והוא הדין אם היו שבויים וצריך לפדותן. (הכל בטור).

Helping one's grown up sons or daughters in need when he is not obliged to—in order to give his sons an opportunity of studying the Law, or to keep his daughters in the right path—and presenting gifts to one's father in need,—all this comes under the general head of Charity. In fact, such charity is to be preferred to other forms. Not only a father or child, but any relative should be given preference to a stranger; a brother of one's father, to a brother of one's mother; the poor of his own house to the poor of the city at large; the poor of his own city to the poor of other cities; and the poor that dwell in the Holy Land to those that dwell in other lands.

10) Rav Ozer Glickman – Think Local, Act Global - Orthodox Forum 2010 p. 286

Naming

11) שולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רמט סעיף יג

טז] פחות מזה, ט שיתן לו בעצב. הגה: יז] ועל כל פנים לא יתפאר האדם בצדקה שנותן. ואם מתפאר, לא די שאינו מקבל שכר, אלא אפילו מענישין אותו עליה (סמ"ג מביאו ב"י סי' רמ"ז). יח] ומ"מ ז'ב] מי שמקדיש דבר לצדקה, מותר לו (ג) שיכתוב שמו עליו שיהא לו לזכרון, <ד> וראוי לעשות כן (תשובת רשב"א סימן תקפ"ב/תקפ"א/א).

12) ט"ז - (ד) וראוי לעשות כן. ונראה הטעם דנ"מ שאז לא יוכלו

הצבור לשנות אותו דבר למידי אחרת וכמו שכ' רמ"א סי' רנ"ט סעיף ג':

13) נקודות הכסף ... ונראה שלא ידע כלל מקור דין זה שהוא מהרשב"א, ובספרו ט"ז לא נרשם מראה מקום על דין זה, וגם בשו"ע

שנדפסו כבר לא נרשם, על כן כתב טעם אחר מלבו שאז לא יוכלו הצבור לשנות כו'. לפי זה היכא שהציבור רוצים לחייב עצמם שלא ישנו לא יכתוב שמו עליו, והא ליתא, דבתשובת הרשב"א סימן (תקפ"ב) [תקפ"א] מפורש הטעם שזו מדת חכמים ומידת ותיקין כדי ליתן שכר לעושי מצוה ומדת התורה שהיא כותבת ומפרסמת עושה מצוה כו', ומביא שם כמה ראיות על זה, ומסיק ומכאן אתה למד שהיו נוהגין לכתוב כן שמות המקדישים לשמים להיות להם לזכרון טוב על מצוה ולפתוח דלת לעושה מצוה, עכ"ל. עוד משמע שם ברשב"א דאפילו הקדיש כבר מותר שיכתוב שמו עליו ואין הצבור יכולין לעכב עליו, ע"ש: